



91949322-9	25/10/2024	ישראל היום! - שי שבת	עמוד 43	1	6.66x15.91
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					



מילת השבוע

רוביק רוזנטל

תְּקוּמָה

המילה "תקומה" מופיעה במקרא פעם אחת בלבד, בפרשת "בחוקותיי" שבספר ויקרא: "וְלֹא תִהְיֶה לְכֶם תְּקוּמָה לְפָנַי אִיְיָכֶם". השורש "קום" הוא אחד השורשים הפוריים בעברית, ובין היתר הוא משמש מטפורה להתייצבות לאחר קושי או אסון. בן-גוריון ביקש לקרוא למלחמת העצמאות "מלחמת הקוממיות", מילה המופיעה אף היא בפרשת "בחוקותיי", גם היא כפעם יחידה במקרא. "התקוממות" היא יציאה נגד שליט מדכא. באתוס הציוני-ישראלי, "תקומה" היא יציאה אקטיבית ממצב של דיכוי, אסון ורדיפה המלווים את העם היהודי לאורך הדורות. המילה מופיעה במגילת העצמאות, שבה נכתב: "תיאודור הרצל הכריז על זכות העם היהודי לתקומה לאומית בארצו". הביטוי "משואה לתקומה" מופיע לראשונה באירוע של אחדות העבודה ב־1958, במלאת 15 שנה למרד גטו ורשה, ובאמצע שנות ה־70 נקבע כשמה של תוכנית חינוכית הנלמדת בבתי הספר. הבחירה ב"תקומה" כשמו של פרויקט שיקום הצפון והדרום לאחר טבח 7 באוקטובר התקבלה על הציבור כולו, אך ההצעה לקרוא כך למלחמה נתקלת בהתנגדות, ונראה כי תתקשה להתחרות בשם הרווח: מלחמת חרבות ברזל.